

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter veija po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravišništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Iz Črne gore

dohajajo vojni glasovi. Črnogorski knez je poklical vse Črnogorce, naj se oblečejo v orožje. Tako se poroča iz Dalmatinskega Zadra. Iz Trsta in Carigrada pak se telegrafuje po svetu, da se vsi tam nastanjeni Črnogorci pripravljajo na pot v domovino. Razburjenost je velika, mogoče, da bode puška počila, prej ko mislimo in ves orijent vzplamevi!

Uzrok tej razburjenosti je bil v našem listu večkrat omenjan. V Podgorici so bili namreč Turki na semnji več Črnogorcev pobili. Črna gora je terjala, da se Turki ostro kaznujejo. Turška komisija pak nij le krivcev na malo obsodila, nego celo terja, da se Črnogorci prej kaznujejo. Tako poniženje, tako zasmehovanje pravice, Črnogorec, ki je po starodavnih šegah navajen pravico videti v izreku, glavo za glavo, kri za kri, — ne more prenašati in knez Nikica je Črnogorce pod orožje sklical, ker drugače nij mogel.

Se je sicer mogoče, da se mir ohrani. Zadnji telegram preko Pariza naznanja, da so vse velevalisti svoje korake v Carigradu storile, da se črnogorska stvar z lepo poravnava. A kakor je videti, udati se mora Turška, Črnagora se ne bode. Vsakako bode in mora biti ta evropska važna, morda za vse Jugoslovanstvo odločilna stvar rešena v nekaj dneh.

Ako se mir ne naredi in ako se razburjenost v Črni gori ne potolaži, ter junaški Črnogorci s hanžarom in puško turško mejo prestopijo in na Turke udarijo maščevati prelito kri svojih rojakov, — potem tudi Srbija ne bode mogla neutralna ostati, tudi Srbija bode morala vojsko vzdigniti na

Turke in insurgirati Hercegovino, Bosno in staro Srbijo. Tudi, ko bi srbska vlada ne hotela, ko bi oprezovala in hotela poslušati svete družih vlad, ne verujemo, da bi srbski narod dal se zadrževati. Tako bi imeli iznenada orijentalno vojno!

Mi, ki se bojimo, da Jugoslovani še nijso dovolj pripravljeni na vojno, in da čas nij ugoden za tako velikanska podvzetja, — mi bi skoro želeli, da se za sedaj Črnogorci še pomirijo. Kajti strašna nesreča bi bila za Slovanstvo, če bi Črnagora in Srbija premagani bili. Ako pa je krvavi sukob na iztoku neizogibljiv, potem so vse naše vroče želje, simpatije in molitve za zmago slovanškega orožja, ker srbska zmaga bi bila slovanška in naša zmaga.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 21. januarja.

V **državnem zboru** ki je bil 20. t. m. na Dunaji odprt, se je bral dopis čeških poslancev, ki pravijo, da ne morejo v ta državni zbor priti. Sklicujejo se na zgodovinska prava Češke, izjavljajo, da se nečejo v tem rajhsratu majorizirati dati, ne priznavajo sedanje ustave kot pravoveljavne. Dr. Pražak nasvetuje naj se ta odgovor posebnemu odboru izroči, ali njegov nasvet pade in nemški poslanci izrekó, da je to izostanek neopravičen. — Potem je državni zbor sprejel s 115 glasovi proti 41 nasvet, naj se prisiljeno legaliziranje odpravi. Ker je pravosodni minister proti govoril, a padel, je dobila vlada novo nezupnico od lastne stranke — pa ne odstopi, kakor je to v družih res konstitucionalnih državah navada. Frifassung!

Graška ustavoverna „Tagespost“ piše v sredo o ničevosti naše avstrijske tiskovne svobode. Kar nam je teorija dala, to nam je praksa vzela. Naša državna umetnost

smatra novinarstvo za philloxero, katera se mora uničevati, a ne kot važen faktor v konstitucionalnem življenji. — Potem terja od državnega zbora, naj odpravi objektivno postopanje. O konfiskacijah pravi: liste konfiscirati, ker javnega funkcionarja neprijetno kritizirajo, je nesmisel. — Vendar enkrat en nemšk liberalen glas. A naši ljubljanski nemški novinarji se še vesele, če smo mi konfiscirani. Hodie mihi, cras tibi.

Češki svobodomiselní „Narod. Listy“ zopet dokazujejo Staročehom, da tako ne more iti dalje, kakor je zdaj, da bi oni vedno svobodomiselno stranko proglaševali za nenarodno, ničevno, nevažno frakcijo, ki se mora z narodnega telesa na vsaki način iztrebiti. „Iz vseh teh lažij“ — končujejo „N. L.“ — se je rodilo vse ostalo, vaša neopravičena ošabnost in brezozirnost v bojevanji proti nam, vaša nemirnost, kljubovanje vsem postavam človečanstva, kjer je šlo o čast svobodomiselnih množ. Pogledovali ste na nas, kakor na podjarmljence, s katerimi si morete vse dovoliti. Ko ste se pak o nasprotnem prepričali, delali ste, kakor to delajo vsi despoti: pomnožili ste krutost boja, če ima pri tem priti narod tudi v propast. Vendar, ste v koncih. Orožje vaše je skrhano, in celi narod se gnjusobe trese pred podobo, katero ste vtisnili v boji proti nam. Delajte zdaj, kakor vam je ljubo. Ne potrebujemo več vaše prizanesljivosti, vašega priznanja. Narod naš sam mora skrbeti o to življenje, da bi uže enkrat prestalo to gnjusno sramotenje poštene, svobodomiselne stranke, ki ima tako globoke korenine v češkem narodu, kakor visoko povznaša zastavo svete reči njegove.“ — Želeti bi bilo, da bi Staročehi, posebno „Pokrok“ in „Politik“, vzeli si k srcu ta pravičen glas in nehali s svojimi psovkami. Saj imamo Slovani na Nemcih skupnega sovražnika dovolj.

Za Slovake bodo nabirali Čehi denarne doneske, da si bodo mogli ustanoviti novo narodno gimnazijo.

Ogerski Rusini, ki so skoro pozabljeni in odločeni od celega sveta, se nahajajo v enacem položaji nasproti Magiarom, kov kum in sosed govoril za dečka, odgovoril bi mu bil, do otrobe veže; ali ko mi je sam milostljivi gospod začel hvaliti Lovro, omehčalo se mi je srce, ter sem si mislil, pa če tudi ne bode pop, vendar more s časom biti dična glava.

— Bog daj, pa hvala bogu! odvrne starka.

— Amen mati, nasmeje se stari, če tudi ne bodeš zlate kape nosila na Lovrovej novejši maši, nosila jo bodeš na gospodškem piru (ženitovanji).

O uskrsu (velikej noči) objel je Lovro od srca svoje mile. Vsi so mu se ne malo čudili. Bil je oblečen v črno, oblečen lepše, nego okrajni sodec. Čudili so se zlatej verižici, sijajnim prstenom, svetlim črevljem in visocemu klobuku. Vsacemu je Lovro prinesel kakov dar. Očetu srebrno uro z verižico, materi svilen zobunec, sestri fino obleko, celo črnočki maliček dobil je dva

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

V onem času pomiril se je Lovro s svojo rodbino. Predsednik je moral v uradnih poslih potovati po okolici postonjskeje. Od starca kanonika je izvedel, kako in zakaj se je Lovro razprl z očetom, odločil je torej starca zopet vdobrovoljiti. Prišedši tedaj v oni kraj pokliče Lovrovega očeta pred se, ter mu reče: „Moj dragi kume (boter)! Menda veste, da je Lovro v mojej hiši, da uči mojega sina. Bog vas je zares blagoslovil davši vam tacega sina, ker je pošten, umen in učen človek. Dika vam je in čast vsej vašej hiši. Vem, da vam je žal, da se je Lovro zazpopil. Ali ne srdite se za to. Bog je dal človeku voljo, a vsak človek ima svojo. Verujte mi, da bode

Lovro denes ali jutri tudi brez črne halje velik gospod. Upam, da bode to njegovo srečo čakali. Pomirite se torej, poslali vam ga bodem na veliko noč. Z bogom!“

Starec razveselil se je jako. Kako se ne bi? Kedar deželni glavar pravi, da je Lovro vrl in učen, in da bode gospod, kedar je Lovro še celo toliko učen, da more podučavati sina milostljivega gospoda predsednika, potem mora biti istina. Vidiš, vidiš, reče si starec, Lovro je tedaj junak, nij mevža. Ko je svojim sosedom pripovedal, zakaj ga je predsednik poklical pred se, in kako mu je sina hvalil, govorili so kmetje: Ej lahko je Lovru, ki ima svetega Petra za kuma. A tekar v hiši. Mati malo, da se nij raztopila od radosti. Sestra in svak veselila sta se Lovrovemu dohodu.

— Vidiš mati, pravi oče, da mi je ka-

kakor Slovaki, razložek je le ta, da se slednji junaško in obupno bore za svoj obstanek, ko se nasprotno ogerski Rusini za to ne brigajo. Duhovščina njihova n. pr. se poganja za vsa druga, „važnejša“ vprašanja, nego je gojenje narodne zavednosti. V minulemu letu so se prepirali, ima li se uvesti gregorijanski koledar ali ruski.

V ogerskem zboru je 19. t. m. zopet Madaras interpeliral vlado zavoljo banke, ter zahteval čisto samostalno ogersko banko.

Vnanje države.

Ruski **Poljaci** so si založili v Varšavi nov list „Gazeto Poljsko“, ki ima namen približevati Rusi s Poljaki. Kakor je razvidno, vlada ruska namerava podpirati to zblizenje, ker je posebno sedanji guverneur ruski Kocebut jako odločen prijatelj pomirjenja rusko-poljskega.

Španski kraljič je prišel 19. t. m. v Saragoso in ostane v severu, kjer se začne zopet vojna proti Karlistom. Kralj obeta vsem Karlistom pomiloščenje, kateri bi v njegovo „konstitucionalno“ armado prestopili.

Madridski dopisnik v „Ind. belge“ poroča, da se Canova de Castillo ne ubrani klerikalnemu natlaku. Plemstvo in duhovščina vlado neprestrano tirata dalje na potu verske reakcije. Zatorej jim hoče dovoliti neke zahteve. Naproti tej prikazni ste se zedinili stranki radikalna in republikanska v Barceloni, Valenci, Seville, Cadixu in Kartageni. Nadejajo se, da kmalu nastane razpor mej Alfonzisti in tako pripade njim — dedšina, zaradi tega se zdaj obnašajo prav mirno.

Italija je francosko trgovinsko pogodbo odpovedala, in vprašala Avstrijo in Sviso, da-li hočeta uže sedaj, predno obrok njihovih trgovinskih pogodb izteče, v revizijo spustiti se.

V **nemški** državni zbornici je predložil finančni minister budget za leto 1875. Lani je bilo za 1 milijon več dohodkov, kakor se je računalo. Stroškov bode za leto 1875 28 milijonov več, dohodkov pa skoro 4 milijone manj. Mej stroški nahajamo 2 milijona več za duhovenske in 3 milijone več za učiteljske plače.

Dopisi.

Iz Komenda pri Kameniku 16. januarja. [Izvirni dopis.] Ker se do sedaj nij še čulo pri nas kaj tacega, mi vest ne da zamolčati neizmerne brezsrčnosti tukajšnje nemčurske agitacije proti zakonu. Premedene glavice so si delovanje v volitvi za obrtnike izlajšale prav po zarobljeni prostosti. Tako ne bi se drznili ravnati niti turški paša vsak čas; delali so, češ, z

budalim kmetom naredimo, kakor hočemo. Mahnili so najprej po smeteni, ter delili ob nekako ob pravem času volitvene liste samo tistim izvedenejšim obrtnikom, pred katerimi jih je strah. Da se je tu prilizovalo, z medom okolo brk mazalo, za ušesa v vladna nebesa vleklo, to se tako ve. A brodlja, to je vsa lončarija, to se lahko prezira, zraven pa še za nos vodi, kakor se komu izljubi. Tako dojde sem včeraj, to je petnajstega januarja (torej ob dnevi volitve. Ur.) popoldne mogočni gospod Orehovec, recte Schaffer c. kr. okrajni sluga, ter sprehaja se od hiše do hiše nagovarja tako-le: „No, saj vem, da boš ti tudi tako volil, kakor drugi, tam v Ljubljani je 12 izvoljenih, ki se bodo za manjši davek potegovali. Jest bom kar križ tule za te naredil.“ Na kakšno brisalo je ta gospod križe delal, mi nij znano — pravili so mi pa, da je imel veliko križev vkup, ker baš k množini (posamezni pristopi. — Temu v svedočbo na razpolaganje po volji.

Ves položaj v tej stvari je tako jasen, da mi nij treba niti jedne dalje črhiniti.

Pač res, velikansk korak ošabne puhle svojovoljnosti, gnjusobne brezobzirnosti, ki sigurno presega vsacega paša. Njih veličanstvo cesar sankcionira li zakone, da jih sme vsaka nizka kreatura brez kazenno v lice briti? Ali nij to — anarhija v polnem smislu? Take zmage se mora še vsak nemškutar, če ima količkaj navadnega poštenja v sebi, sramovati.

Iz Radovljice 20. jan. [Izv. dop.] Ne manjka se vam uže pojasnil o vsakovrstnih sleparijah pri nabiranju podpisov na glasovnice. Dovolite še mali donesek. — V Radovljici se je za to posebno trudil Boštjan Robič. Neki dan še pred raznašanjem glasovnic pride k J. A., kupčevalki z mesnino in jo tako nagovori: „Gajger (srenjski brič) nosil bo kmalu en „pogen“ za podpisovati, podpiši ga, jaz ga bodem dal g. Sajtnerju, da ga da tvojemu bratu v Bohinju.“ Nij jej povedal kaj to pomenja, ona je mislila, da je privoljenje, da bo smel brat v Bohinju meso prodajati. Zdaj je zvedela pomen skrivnostnega govora in pita gosp. Boštjana s čudnim priimkom. — Nekemu volilecu je prinesel srenjski berič glasovnico še le 12. t. m. — Na vprašanje ali ne vejo njegove oblasti, da imajo dolžnost 8 dni

prej volitvijo jih razdeliti, odgovoril je, da so jih še le predvčeranjem dobili, nosil jih je pa onim, katere si je upal preslepariti, 9. t. m. Torej skoz in skoz sama laž in palaz. — Brez krvi in srca bi moglo res ljudstvo biti, ko bi ne imelo pravične jeze nad takim početjem. Gospoda! prišel bo plačilni dan — glejte zgodovino.

Iz Celjske okolice 18. januarja

[Izv. dop.] V sredoletnih mesecih smo poročali, kakor se bodo čitatelji „Sl. Naroda“ gotovo še spominjali, da je vlada vendar enkrat izprevidela, da ne more na Celjske gimnaziji dalje ravnateljovati mož, ki je zavod spridil, da ga je za tega delj v pokoj poslala, in kateri gg. profesorji se za izpraznjeno mesto najbolj poganjajo. Mej drugimi imenovali smo g. Oreška in Mareka iz Celjske gimnazije ter njima v interesu zavoda pa tudi njune lastne skromnosti, ki sta jo sebi in drugim dolžna, svet davali, naj ne prosita za omenjeno mesto. Pri istej priliki nijmo tudi opustili visoke vlade poprositi, naj bi sposobnega moža, poštenjaka in pravega strokovnjaka izbrala, ter nam ga poslati blagovolila, ki bi kos in zmožen bil hudo in vsestranno pokvečeno gimnazijo zopet preroditi, ter v pravi in zdravi red spraviti. Ker je baje prvi obrok, ki je samo deset duij, če se ne motimo, trajal, res prekratek bil, je visoka vlada isto mesto meseca oktobra v drugič razpisala, mej tem pa voditeljstvo gimnazije, ker ga senior g. prof. Orešek nij hotel več prevzeti, Mareku izročila. Ker nam je nadalje znano, da g. prof. Marek za naš svet nij maral ampak, da vse sile napenja, ter na vse kriplje dela, da bi ravnatelj postal, držimo v ime občega blagra za svojo sveto dolžnost, še enkrat konstatirati, ter visoko vlado in vse tiste, katerih se tiče, opozoriti, da g. prof. Marek za omenjeno, kakor za vsako ravnateljsko mesto po našem poštenem, moškem prepričanju potrebnih lastnostij in popisane sposobnosti nika kor nema in sicer niti glede znanstvenega izobraženja — on je samo za zgodovino in zemljepis sposoben — niti glede voditeljne zmožnosti, to je pravega takta in pristojne reprezentacije učiteljstva in gimnazije. Ker nam ne gre za osebo, ampak le za stvar in obči blagor, nečemo za danes dalje iti.

trda tolarja in silo poprenjakov. Doma je imel Lovro malo miru. Ves božji dan prihajali so ljudje in povpraševali mladega modrijana o vojski, o miru, o davkih o žetvi, o vojcih, ker kako ne bi za vse to vedel človek, ki je s predsednikom pri istej mizi. Lovrovim roditeljem je ta radovedni naval bil po volji. Ponosni so navijali siromašnega Lovra, kakor uro z muziko, naj pokaže svojo modrost. Mladenič v ostalem nij se nij malo srdil. Bil je veder, vesel. Za Malvino ga srce nij več bolelo. Nenaravna njena koketerija bila mu je celo odurna. V verjen trdo, da se bode dokopal do dičnega cilja, podal se je povsem prostodušnosti svojih ljudi, puščajoč, da se ga nuzivajo do mile volje. Samo časih se je spel na samotni hrib vrh vasi. Tu je preležal po več ur sam, ter sam, tu je v svojej duši delal in gradil svojo bodočnost. Vrnivši se v mesto izve, da mu je dobri kanonik umrl. Ta glas je živo genil njegovo dušo.

Več dni je bil žalosten, vrlo žalosten. No tudi ta tuga plegla se je počasi. Ali ta dogodek ga je zopet prisilil, da se spomni Malvininih besedij, da misli o svojej bodočnosti.

Da bi o tem govoril z grofom? Bilo mu je težko o tem zastaviti besedo; ali naposled si stori srce. Jednega dne prijavi se pri predsedniku. Ta ga sprejme prijazno v svojej pisarnici.

— Čim vam morem služiti, „dragi prijatelj!“ pozdravi ga grof. „Imate li morebiti tožbo proti mojemu sinu?“

— Niti najmanje, gospod grof, odvrne Lovro, vaš sin je vrl mladenič. Prošnja tiče se mene.

— Izvolite mi povedati, kaj je?

— Gospod grof, nadaljuje Lovro, ne vem, ali se imam večnej previdnosti ali vašej plemenitej duši več zahvaliti, da me je sreča namestila v vašo hišo. Za mene je to vsikako sreča. Zapuščenega mladeniča spre-

jeli ste v svoje krilo. Ne mislim samo na vsakdanji hleb, na materialno ugodnost, katero mi je naklonila vaša dobrota; mislim na ono svobodo, ki ste mi jo dali, da sem se, akoprem v službi, mogel čutiti svobodnega človeka, da mi se je mogla razvijati duša. Ne vpišite mi v greh, kar vam bodem sedaj povedal, ali človek svobodnjak govori zmerom po misli, po svojej duši. Za malo časa sem dovršil svoj nalog pri vašem sinu. Grešil bi proti vašemu zaupanju, da podučavam še dalje črez čas in črez moje znanje. Kmalu odbije ura in meni bode iti iz vaše hiše.

Da sem učiteljeval kakor navaden najet učitelj, poklonil bi vam se samo, pa bi šel učiti se prava, da postanem uradnik, ali medicino, da bodem zdravnik, ter bi se prehranil podučevanjem družih dijakov. Ali vaša hiša mi je bila — oprostite mi to smelo besedo — očetovska hiša. To me ohrabruje. Duša mi gori za delom, rad bi

Iz Mozirja 20. jan. [Izv. dopis.] Krasna savinska dolina, katero so geologi uredili mej eocenno ali tretjo dobo formacije in ki v svoji sredi bogate mineralne zaklade skriva, je uže zopet dokazala resnico v tem ogledu.

Na severni strani Mozirja eno uro daleč ob potoku Ljubija se nahajajo bogate jame antimona in g. Bičman je dobil nalog od c. kr. rudniškega glavarstva v Celovcu, da sme v 4 rudnikih, razdeljeno vsako posamezno na 4 navadne, tedaj 16 poljuhih mer, kopanje nadaljevati.

Rudniške preiskave so na različnih krajih pokazale tako ugodno plast ali lego, da je moč dobivati rudo baš na takov način, kakor kamneno oglje v Trebovljah.

C. kr. generalni poskusni urad je našel pri analizi 98% žveplenega antimona. — Želeti je le, da bi ostal ta nov in bogat rudnik v narodnih rokah, a ne prišel vsled pomanjkljive podpore v tujčevo last. — Ali bi ne bilo mogoče spraviti kako asocijacio skupaj?

Domače stvari.

— (Zopet volitve.) Ustavoverni nemški listi slavo pojo zmagi „ustavovercev“ v obrtniškem oddelku in „Laib. Tagblatt“, da celo uradna „Laib. Ztg.“ sta nesramna dovolj te slavospeve ponatisniti. A mi Slovenci ponavljamo in vam upijemo v gluha nemškutarska ušesa: „te volitve so nasledek vaše sleparije in goljufije. Če ste možje, nas boste tožili in pred porotniki nam neresnico dokazovali. Mi smo pripravljeni dokazovati.“

— (Ces. kralj. okrajni glavar v Kranji gosp. Derbitsch) v lastnoročnem nemškem pismu od 11. januarja pod naslovom: „An das Gemeindeamt in — ex offio. Sehr dringend. Recomendirt.“ županu piše, da volitev žensk nij veljavna, ampak da namesti njih morejo le njihovi „Geschäftsleiter“ (Geschäftsbesorger) voliti, za to mu pošilja volilna lista dveh žen nazaj, za katero je kar župan s svojim sinom volilna lista podpisal in ju „in bianco“ Derbitschu poslal, naj on imena kandidatov po svoje v volilna lista vpiše. V tem pismu c. kr. okrajni glavar podučuje župana, naj dobi kakoršnega koli možkega, da volilna lista podpiše z besedami: „N. N.“ voditelj

njene obrtnije.“ To je ces. kralj. zapeljevanje k nepostavnosti.

— (Iz Žabnice) na Gorenjskem nam piše več obrtnikov: Volitve za kupčijsko zbornico, obrtniški oddelke so vršile se včeraj, a nepopolno; kajti, mi podpisani nijmo dobili legitimatičnih listov, torej tudi voliti nijmo mogli. Zopet en dokaz več, kako nam je nasprotna stranka pravična. Čakali smo od dne do dne, kdaj nam bo kak brič prinesel legitimacije, a bilo je čakanje zastoj. S tem naj svet izve, kako skrbne in dobre prijatelje imamo v nemškutarjih. Vemo pa tudi še za druge, ki tudi nijso dobili legitimatičnih listov.

— (Mandelčev spomenik.) Dramatičnega društva tajnik g. Žagar je naložil 132 gold., ki so došli za Mandelčev spomenik v ljubljanski hranilnici. Izvršitev spomenika se je odložila na prihodnjo poletje.

— (Juristovski ples) v sredo je bil dobro obiskan in eleganten. Plesalo je 70 do 80 parov. Navzočnih je bilo okolo 200 oseb.

— (Veliko maskerado) napravi tudi letos društvo „Sokol“ na pustni torek v dvorinah tukajšnje čitalnice. Po velikih pripravah, katere dela v ta namen izvoljeni odsek desetih udov, smo prepričani, da bode maskerada, kakor navadno tudi letos na čelu vseh plesov ljubljanskih prva in sijajna. Več in natančneje bomo še poročali.

— (Postojnska čitalnica) napravi v nedeljo, t. j. 24. februarja t. l. v prostorih g. J. Daxata „besedo“ v spomin Valentina Vodnika s sledečim programom: 1. slavnostni govor, 2. petje zbor, 3. komični prizor, 4. petje zbor, 5. tombola, 6. ples (svirala bode domača godba.) Začetek ob 1/2 7 uri zvečer.

— (Gospodična Neugepaurova) je bila kot pevka pri slovenskem gledališču angažirana, potegnila predplačo in ne plačavši svojega dolga popustila svoje mesto, prelomila obljubo in odrinila v Zagreb, torej prav ušla. To povemo na vprašanje onim, ki vprašujejo, zakaj ne daje dramatično društvo več operet.

Razne vesti.

* (Ofenheimova pravda) se predvčerajšnjem nij mogla nadaljevati, ker je en porotnik zbolel. Po sreči so izžrebani 4 namestniki.

* (Dunajski Čehi) so kardinalu Ravšerju izročili prošnjo naj se na Dunaji, kjer je 140.000 Čehov, torej petina prebivalstva, nastavi nekoliko čeških duhovnov in naj se v nekaterih cerkvah češko pridiguje.

* (Samomorci na Dunaji.) Na Dunaji se je leta 1874 216 oseb, in sicer 164 moških in 25 žensk samo-umorilo. Toliko samorcev še nikoli na Dunaji v enem letu nij bilo.

* (Karlovska - reška železnica) je svoje vožnje začasno vstavila, ker se je več skal podrlo na železnico.

* (Turki) imajo sedaj 142.558 vojakov in 270 poljskih kanonov, da-si v njih organizacijskem planu figurira 460.000 aktivne vojske in 620.000 črne vojske. — Črna gora ima 25.000 moških in 24 kanonov. — Srbija spravi 153.000 moških na noge in ima 180 kanonov. Rumunija pak 132.000 moških in 288 kanonov. Tako uči ravno izšla brošura c. kr. stotnika Debeljaka, katero nemški listi hvalijo.

* (Nesreča na ledu.) Na češki reki Veltavi, ki je bila pomrznela, je šel 17. t. m. delavec Klima po ledu, ki se je uže tajati začel. Do srede prišedšemu se udere led pod nogami in revež pade v luknjo v vodo. Komaj se z roko za ledeni rob ujame in kliče na pomaganje. Sosesta Klubsa in Malih prideta z deskami na pomoč, a tudi onadva se udereta in vsi trije kličejo na pomoč. Sosedje se zbero ob bregu, a nobeden si ne upa rešiti iti. Nazadnje se odločijo žene utoplencev iti pomagat. A tudi ženam se udere in potonejo. Tri moške so potem z vrvmi vendar rešili, a ženske so mrtve.

* († Peter Vysocki), eden osnovevalcev poljske ustaje l. 1830, umrl je te dni 78 let star na Poljskem v Varti, kjer je živel od 1857 l. nadzorovan. Vysocki je bil učitelj v varšavski vojaški šoli, ter je bil vedno v ozkeji dotiki s poljsko mladino in z oficirji varšavskih polkov. Bilo je to 29. novembra 1830 l., ko vstopi Vysocki v vojaško šolo s klicom: „V orožje! Ura svobode nam je udarila!“ Vysocki se je bil zmagovalno v mnogih bitvah in sukobih z Rusi, posebno l. 1831 je bil najpogumnejši vodja poljski. Pri obrambi Varšave so ga Rusi ujeli, ter ga obsodili k smrti. Car Nikolaj ga je pomilostil v izgnanstvo v Sibirijo. Toda pobegnil jim je odtodi čez altajsko pogorje, Turkestan, Indijo in v Evropo; toda bil je zopet ujet in odpeljan v prognanstvo sibirsko. Ko je bil l. 1857 amnestiran, vrnil se je v svoje rodišče na Poljsko, v Varto, kjer so mu poljski rodoljubi kupili za 20.000 gold. mali „dvorec“, v katerem je živel potem pod policijskim nadzorništvom do smrti. Veselilo ga je največ poljedelstvo.

* (Stara žena.) „Pokrok“ pripoveduje, da v Pragi živi 118 let stara žena, baronica

delal, da svojo bodočnost uravnam po svoji želji in volji, da ne gazim navadni pot življenja, na katerem človek nij, nego člen v dolgej vrsti ljudstva, kjer delavna moč zadremuje. Rekli boste, da je to nekoliko drzovito, ali povem vam, gospod grof, da čutim v sebi moči, in samo ta zavest opravičuje mojo smelost. Zato utekam se k vam. Vi ste človek umen, vesten, kavalir v lepem zmislju; napotite me, pomagajte mi, recite, kaj naj storim.“

— Vaša odkritost me veseli, dragi prijatelj, ona je povsem prema vašemu duhu in kar vi imenujete drzovitost nij, nego čista istina, nij, nego vaša pravica. Zarad mojega sina hvala vam od srca. Znam, da je tacemu duhu, kakor ste vi, neprilika ukvarjati se učiteljstvom. No vi ste svoj nalog lepo rešili. Še enkrat vam hvala; vaš sem dolžnik za vso bodočnost. Vi nečete biti uradnik, varem ne navaden. Razu-

mejem. Tvorna moč opeša pod uradnim prahom. Vaša duša bi rada razprostirala peruti v široki svet. Nečemu sem se domislil. Sosebno več ste jezikom. Davidimo. Slovan ste. Gotovo vas bode zanimal iztočni svet. Jeli tako?

— Za celo, gospod grof.

— Dobro. Posvetite se diplomatičnim naukom. Imam prijatelja pri ministru Buol-Schauensteinu. Skušali bomo, da pridete v orientarno akademijo. Jeli vam to po volji.

— Po volji, gospod grof. Tisočkrat hvala vam za to.

— Gledali bomo tedaj, da pridete v domovino Harun ali Rašida in lepe Šeserade. Ondi bode dosti hrane vašemu duhu.

Lovro je bil presrečen zaradi grofovega obečanja. Iztok! Divni, basnoviti iztok! Po noči in po dnevi je plaval pred njegovo dušo beli Carigrad sred plavkastega morja,

Ninive, Memfis, Jeruzalem, Ganges; pred njegovo dušo sijalo je novo solnce. Težkoj mukoj čakal je siromak, da dovrši učiteljski poklic v predsednikovej hiši. Vrstniki so mu bili uže uradniki, kapelani, častnici. Treba jih je doteči. Svet navadno ne sodi mladenčca po duševnih zmožnostih, temveč po šolskih spričevalih, ali pozneje po večji ali manjši službi. Često klanjajo se ljudje plitkej glavi, ker je uvrščena v red javne službe, često rogajo se umniku, ker je „nič“, ker ne spada v kolo društvenih kast. Sosebno v malih okolištinah vidi se to malikovalstvo. A tako očitno žaljenje urnih zmožnostij boli človeka duhovitega, ako se tudi ne dá povesti za budalostjo svojega veka. Na iztok! klicala je Lovrova duša, ven iz tega kolobara nenaravnosti, previjanja in hlimbe; na iztok proti izviru večne svetlobe.

(Dalje prih.)

Šuhaj iz Oggerskega. Njen starši sin je bil uže leta 1809 v bitvi pri Vagramu ubit.

* (Emilio Kastelar), bivši diktator španske republike se je pripeljal v Pariz, kjer vstopi v uredništvo časopisa „Siecle“ za sodelavca.

* (Žalostna ljubezen.) Bogat, mlad mož zaljubil se je v Kečkemetu na Ogerskem v hčerko nečega tamošnjega posestnika. Kmalu na to se odpelje na daljše potovanje, a ko se vrne domov, izve, da se je ljubica njegova z drugim omožila. — To si je tako vzel k srcu, da se je ustrelil pod oknom mlade žene. Nesrečnež je ostal takoj na mestu mrtve.

* (Negalanten pregovor.) Rusi imajo sledeči pregovor: Ideš li v boj, moli enkrat; greš li na morje, moli dvakrat, a kadar se pak ženiš, pomoli se trikrat.

* (Ladija) „Pastrik“ se je potopila v biskajskem zalivu. Iz mej 30 pomorščakov je bilo rešenih le 4.

Poslano.

Slavnemu c. kr. državnemu pravdnistvu v Ljubljani.

Podpisal sem protest, odposlal na slav. volilno komisijo, v katerem preklicujem svoj podpis na glasovnici. V njem so bile le splošno načrtane nepostavnosti pri volitvah v obrtniški odsek, hočem tedaj v tem natančno pojasniti posilstvo, katerega je prizadejal nad mano predtrški občinski tajnik in berič Mat. Mrak.

Opominjan sem bil 5. t. m. po nekem prijatelju, da bodo v kratkem volitve, in da se naj varujem, da me ne prevarijo, obljubil sem mu to. V soboto 9. t. m. prišel je k meni omenjeni tajnik in rekel, naj podpišem ta „cegele“. Jaz se branim, in mu rečem, naj mi ga pusti, ker bodem sam z njim ravnal, kakor mi je naročil ta, komur dajem zaupanje.

A on ne odjenja, in pravi: „denes mora biti podpisan, ker to mora še nočoj v Ljubljani biti, poslal bo to g. Boštjan Robič.“ Jaz mu pak zopet ponavljam svoje prejšnje besede.

On ne odjenja. Potem ga vendar še vprašam: ali se je podpisal V., na katerega sem imel svoje zaupanje, odgovori mi, da se je gotovo. Še le potem sem se podpisal in izročil list.

Kmalu potem pa zvem, da je bilo to vse laž, da še omenjeni prijatelj glasovnice dobil nij. Potem grem naravnost k briču in terjam svojo glasovnico nazaj. On se zadere nad mano in peha me iz sobe in kriči: „saj si an teučer“ itd.

Jaz grem ven in si mislim o lepih pravicah in varnostih, katere nam dajejo c. kr. postave.

To dajem na znanje, v pojasnenje sl. c. kr. državnemu pravdnistvu.

Jože Jure, mizar.

Predtrg pri Radovljici 20 jan. 1875.

Tujci.

19. in 20. januarja:
Evropa: Fišer iz Pešte. — Kapus iz Kroke. — Moser iz Vipave. — Pretenhoffy iz Grada. — Marko iz Trsta. — Mahulicki iz Pulja. — Frager iz Grada.

Pri Slonu: Bukovnik iz Litije. — Grosman iz Toplice. — Reyer iz Kranja. — Krips iz Pečuha. — Tujec iz Planine. — Grebenec iz Postojne. — Kumar iz Gorenjskega. — Schmid iz Dunaja. — Leonhardi iz Norimberga. — Lakner iz Stajerskega. — Gebhardt iz Brna. — Klabinis iz Liberec. — Sonnenberg iz Čakturna. — Klausner iz Celovca. — Košir iz Moravc. — Doleneč

iz Kranja. — Weis iz Dunaja. — Mitteregger iz Beljaka.

Pri Malici: Burger iz Dunaja. — Silberwerk iz Budapešte. — gr. Thurn iz Radovljice. — Kunze iz Dunaja. — Kuntara iz Zagreba. — Koppman iz Dunaja. — Bara iz Senja. — Mravljak iz Dunaja. — Gorjup iz Trsta. — Antes iz Dunaja. — Guth iz Novega mesta. — Kartin iz Dunaja. — Mathy iz Grada. — Kogelman iz Dunaj. — Prašnikar iz Kamnika. — Turk iz Kostanjevice. — Fink iz Grada. — Kohn iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Slapar iz Dolenjskega. — Jabe iz Trsta. — Grünwald iz Pulja.

Popolna

špecerijška uprava

je po ceni na prodaj. Natančneje v administraciji „Slov. Naroda“.

izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otečenost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravnih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravlja. Posebno koristna je pri dirsti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravljeni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravlja nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, nu skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebravljaji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter

se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. á 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu á 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, W. Hilschgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberranzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovcih pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijških trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska BORA 21. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	50
1860 drž. posojilo	111	—
Akcije narodne banke	939	—
Kreditne akcijske	224	—
London	111	30
Napol.	8	93
C. k. cekini	5	24
Srebro	106	—

V najem

se da o svetem Jurju krčma s prodajalnico in vse zraven potrebne reči, tudi nekaj njiv. Vse na prav prijetnem in dobrem kraju poleg farne cerkve in sodnije na Dolenjskem.

Natančneje pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (19—2)

Oznanilo.

(17—3)

Pri zidanji nove šole v Senožečah se bo več del raznih rokodelstev po dražbi dne 8. svečana l. l. v izvrševanje oddalo. — Kateri misli kako delo prevzeti, naj se navedeni dan pri županiji v Senožečah oglasi.

Krajni šolski svet v Senožečah,

dne 12. januarja 1875.

Karel Demšar, predsednik.

Služba

občinskega služabnika

in policaja z letno plačo 260 gld. in prostim stanovanjem je pri podpisnem županstvu izpraznjena.

Prosilci za to službo naj svoje lastno-ročno pisane prošnje do 1. februarja t. l. pri tem županstvu vložé. (10—2)

Županstvo v Novivasi na Blokah,

dne 6. januarja 1875.

Na podpisani parni pili je naprava in priprava do tovarne za leto 1876 potrebovanih

jelovih in bukovih krlov,

in sicer prvih n. pr. 8000, in zadnjih n. pr. 4000 komadov, za oddati.

Podvzetniki, kateri se zamorejo s zmožnostjo za ta posel, pa tudi z nekaj premoženjem skazati, so povabljeni si dotični gozd ogledati, in se za tega del pri podpisnem vodju parne pile oglasiti, in to tem hitreje, ker se mora sekanje uže meseca malega travna t. l. pričeti.

Stroški za potovanje se ne povračajo.

Parna pila Kaltenbrunn,

pošta dolenjna Vas pri Ribnici.

(12—2)

A. Žvanut.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.